

Vergaderjaar 2023–2024

26 448

Structuur van de uitvoering werk en inkomen (SUWI)

Nr. 760

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID EN VOOR ARMOEDEBELEID, PARTICIPATIE EN PENSIOENEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juni 2024

De publieke dienstverleners spelen een belangrijke rol in het realiseren van sociale zekerheid voor mensen. De publieke dienstverlening is de plek waar mensen ervaren wat de overheid voor hen betekent. Het is belangrijk dat we zicht hebben op de knelpunten en dilemma's die spelen bij de uitvoering van de sociale zekerheid. Door het aanpakken van de knelpunten laten we het beleid en de uitvoering beter aansluiten op wat mensen nodig hebben.

Het samenspel tussen UWV, de SVB en andere publieke dienstverleners wordt steeds belangrijker. Zo hebben de gemeenten een groot aandeel in de uitvoering van de sociale zekerheid. De VNG belicht de uitvoering van taken die aan gemeenten zijn toebedeeld, jaarlijks in hun Stand van de uitvoering gemeenten¹. Met onze Stand van de uitvoering sociale zekerheid informeren wij uw Kamer ieder half jaar over de ontwikkelingen bij UWV en de SVB.

In deze editie richten we ons op de knelpuntenbrieven van UWV, de SVB en de Landelijke Cliëntenraad (LCR) en de voortgang van de openstaande knelpunten. Voor de vierde keer delen UWV en de SVB de knelpunten die zij als publieke dienstverleners zien in de uitvoering van wet- en regelgeving. Daarnaast vinden wij het belangrijk om ook het bredere perspectief van mensen mee te nemen. Daarom is de LCR sinds vorig jaar aangesloten bij de knelpuntenbrieven. De LCR deelt knelpunten vanuit het perspectief van de cliëntenraad over de uitvoering van de sociale zekerheid.

¹ Zie voor de meest recente Stand van de Uitvoering van de VNG: Stand van de uitvoering gemeenten 2023 (vng.nl)

Sommige knelpunten hebben we gezamenlijk op kunnen lossen. Zo is het knelpunt rondom de ingangsdatum van de startersbepaling zelfstandigen WW opgelost met ingang van de Verzamelwet 2024. Door de startersbepaling aan te laten sluiten op de WW-systematiek kunnen mensen optimaal gebruikmaken van de startersbepaling en wordt voorkomen dat mensen onbedoeld financieel worden benadeeld. Ook kan UWV sinds 2022 gegevens van cliënten delen voor hulp bij schulden. Daarnaast treedt het wetsvoorstel «Vereenvoudiging dubbele kinderbijslag intensieve zorg» op 1 juli in werking. Dit zorgt ervoor dat ouders van kinderen die per 1 juli 2024 een Wlz-indicatie krijgen, de dubbele kinderbijslag automatisch ontvangen. Verder is op 1 januari 2024 de wet «Afschaffen schuldig nalatig» in werking getreden waardoor mensen die in het verleden niet volledig aan hun premieplicht hebben voldaan niet meer worden gekort op hun AOW-uitkering. Wij zijn blij dat deze knelpunten zijn opgelost. Hiermee dragen we bij aan de noodzakelijke vereenvoudigingsopgave. Voor een volledig overzicht van onze beleidsmatige inspanningen voor vereenvoudiging van de sociale zekerheid zullen wij uw Kamer voor de zomer nog de Vereenvoudigingsagenda sociale zekerheid toezenden.

Samen met UWV, de SVB en LCR blijven we ons inzetten om de openstaande knelpunten weg te nemen. In deze editie van de Stand van de uitvoering maken we de voortgang van de knelpunten inzichtelijker door de prioritering en keuzes per knelpunt te benoemen. Deze nieuwe weergave is conform het verzoek van uw Kamer.

Samen met UWV en de SVB hebben we drie knelpunten geprioriteerd waar we dit jaar mee aan de slag gaan. Door deze knelpunten aan te pakken verwachten we dat we voor de meeste mensen impact kunnen maken. Zo geven we voor UWV dit jaar prioriteit aan onder andere de vaststellingsovereenkomst in geval van ziekte en WW en beëindigen van de WW op eigen initiatief. Voor de SVB onderzoeken we dit jaar een objectief partnerbegrip als vereenvoudigingsoptie voor de leefvormbeoordeling in de AOW².

Als we reflecteren op de Stand van de uitvoering en de knelpuntenbrieven, zien we dat deze instrumenten de afgelopen jaren hebben bijgedragen aan een versterkte samenwerking tussen publieke dienstverleners, beleid en politiek. Hierbij zijn we op zoek naar een nieuwe balans van verantwoordelijkheden tussen beleid en publieke dienstverleners met als doel een nauwe en gelijkwaardige samenwerking. Met name bij het opstarten van nieuwe beleidstrajecten zien we dat deze samenwerking nog beter kan. We voeren twee keer per jaar het debat met uw Kamer over de uitvoering van de sociale zekerheid. Samen met de technische briefings en rondetafelgesprekken zien we dat deze initiatieven een goede dialoog bevorderen. Door met elkaar in gesprek te blijven, werken we aan het oplossen van concrete knelpunten. Naast het werken aan oplossingen, leren we ook van de knelpunten uit het verleden. Dit helpt ons om beter voorbereid te zijn op uitdagingen in de toekomst.

Naast het oplossen van knelpunten is goed werkende IT cruciaal voor onze sociale zekerheid. Betrouwbare systemen zijn essentieel voor de publieke dienstverlening. Dit vereist dat UWV en de SVB zich digitaal blijven ontwikkelen en zorgdragen voor de continuïteit van hun systemen. Een strakke centrale regie op IT-projecten, een gedegen risicobeheersing binnen de organisatie en zorg voor voldoende IT-kennis bij het management zijn daarin belangrijke elementen.

² Kamerstukken II 2022/2023, 32 043, nr. 611

In deze Stand van de uitvoering geven we ook gevolg aan eerder gedane toezeggingen. De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- *Knelpuntenbrieven wet- en regelgeving 2024*. In dit hoofdstuk reageren we op de knelpuntenbrieven van UWV, de SVB en de LCR. Daarnaast laten we de voortgang zien van de knelpunten die in 2021, 2022 en 2023 zijn gedeeld.
- *Dienstverlening*. In dit hoofdstuk gaan we onder andere in op gesprekken met UWV over de dienstverlening en aandraagmogelijkheden voor de maatwerkplaats. Ook bevat dit hoofdstuk een overzicht van regelingen met overgangsrecht of een relatief kleine doelgroep van UWV en de SVB.
Hiermee geven we gevolg aan verzoeken van uw Kamer tijdens het commissiedebat uitvoering sociale zekerheid van 2 april jl.
- *Handhaving*. Hier lichten we de ontwikkelingen rondom de risicoscans, fraude met Ziektewetuitkeringen en datalekken toe.
- *Continuïteit van de organisaties*. In dit hoofdstuk komen de ontwikkelingen rondom ICT en risicobeheersing aan bod.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
C.E.G. van Gennip

De Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen,
C.J. Schouten